

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО

КАФЕДРА
ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ТА
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У РОБОТІ ІСТОРИКА

Освітній ступінь
Галузь знань
Спеціальність
Освітньо-професійна програма
Кількість кредитів
Рік підготовки, семестр
Компонент освітньо-професійної програми
Дні занять
Мова викладання
Консультації

Викладач

Контакти

бакалавр
03 Гуманітарні науки
032 Історія та археологія
Історія та археологія
3
2 рік, I семестр
Нормативні навчальні дисципліни
згідно з розкладом
українська
щовівторка 13.00–14.20 (304 кабінет, з
можливістю дистанційної роботи на платформах
ZOOM та Google Клас).
кандидат історичних наук, доцент
Коваленко Ольга Олександрівна
E-mail: olgakovv5@gmail.com

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Інформаційно-комунікаційні технології у роботі історика» охоплює коло питань, пов'язаних із різними аспектами використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності історика. Ці технології здатні полегшити роботу історика та допомогти йому раціональніше організувати свої дослідження.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є інформаційно-комунікаційні технології та їх практичне застосування у роботі історика.

Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів:

1. Базові засади використання інформаційно-комунікаційних технологій у роботі історика.
2. Інтернет-ресурси у роботі історика.

Мета навчальної дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології у роботі історика» полягає в ознайомленні студентів з основними інформаційно-комунікаційними технологіями, які історик може використовувати у своїй професійній діяльності для покращення її продуктивності.

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шифр згідно ОПП	Компетентності
ЗК 6.	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 8.	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
СК 4.	Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.
СК 5.	Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).
СК 6.	Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.
Програмні результати навчання	
ПРН 8.	Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.
ПРН 10.	Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	включно з					усього	включно з				
		л	пр	лаб	інд	срс		л	пр	лаб	інд	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Базові засади використання інформаційно-комунікаційних технологій у роботі історика												
Тема 1. Особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій у роботі історика	4	4					11	2				9
Тема 2. Хмарні технології у роботі історика	10	2	2			6	9					9
Тема 3. Ефективний пошук у мережі Інтернет	10	2	2			6	11	2				9
Разом за змістовим модулем 1	24	8	4			12	31	4				27
Змістовий модуль 2. Інтернет-ресурси у роботі історика												
Тема 4. Електронні бібліотеки та архіви	12		4			8	9					9
Тема 5. Віртуальні музеї	12		4			8	9					9
Тема 6. Інформаційно-комунікаційні технології для представлення результатів наукових досліджень	4		4				9					9

Тема 7. Інформаційно-комунікаційні технології та формування міжнародної наукової спільноти	2	2				11	2				9
Тема 8. Основні періоди всесвітньої історії у висвітленні онлайн ресурсів: стислий огляд	36		4			32	21				21
Разом за змістовим модулем 2	66	2	16			48	59	2			57
Усього годин	90	10	20			60	90	6			84

Тематика практичних занять.

Модуль I. Базові засади використання інформаційно-комунікаційних технологій у роботі історика.

Тема 1. Хмарні сервіси Google у роботі історика. (2 год)

Тема 2. Довідкові інтернет-ресурси з історії. (2 год.)

Модуль II. Інтернет-ресурси у роботі історика.

Тема 3. Електронні бібліотеки та архіви. (4 год.)

Тема 4. Віртуальні музеї. (4 год)

Тема 5. Інформаційно-комунікаційні технології для представлення результатів наукових досліджень (4 год.)

Тема 6. Основні періоди всесвітньої історії у висвітленні онлайн ресурсів: стислий огляд. (4 год.)

...

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Бородкин Л. И. Информационные технологии для историков: учебное пособие. Москва: Издательство Московского университета, 2006. 235 с.
2. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях: навчальний посібник. Київ: «Освіта України», 2006. 390 с.
3. Данильчук Л. Сутність і зміст поняття «інформаційно-комунікаційні технології». *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2012. № 4. С. 123 – 130.
4. Земсков А. И., Шрайберг Я. Л. Электронная информация и электронные ресурсы: публикации и документы, фонды и библиотеки. Москва: Фаир, 2007. – 528 с.
5. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології навчання: Термінологічний словник. Львів: СПОЛОМ, 2009. 260 с.
6. Куліков В. О. Пошук історичної інформації в Інтернеті: навчальний посібник для студентів історичних факультетів. Харків: Видавництво Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, 2007. 91 с.
7. Резніченко В. А., Захарова О. В., Захарова Е. Г. Електронні бібліотеки: інформаційні ресурси та сервіси. *Проблеми програмування*. 2005. № 4. С. 60 – 72.
8. Скиба І. П., Орденів С. С., Ченбай Н. А. Феномен інформаційно-комунікаційних технологій. *Філософські обрії*. 2019. № 42. С. 62 – 67.
9. Шемаєва Г. Електронні періодичні видання наукових установ України в системі наукових комунікацій. *Бібліотечний вісник*. 2006. № 5. С. 8 – 13.
10. Ярошенко Т. О. Наукова інформація у відкритому доступі: нові моделі комунікації в інформаційному суспільстві. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2006. № 4. С. 80 – 87.

Допоміжна література:

1. Антопольский А. Б., Майстрович Т. В. Электронные библиотеки: принципы создания. Научное пособие. Москва: Либерей-Бибинформ, 2007. – 288 с.
2. Бібліотека в епоху цифрових технологій: бібліографічний показчик літератури / [укл. Н. П. Банкова; відп. за вип. Т. Є. Притуляк]. Вінниця: Науково-технічна бібліотека Вінницького національного технічного університету, 2017. 60 с.
3. Бібліотека у світі відкритого доступу до інформації. *Бібліотечний вісник*. 2009. № 5. С. 9 – 19.
4. Божко Л. Д. Віртуальний музей: нові віяння часу. *Культура України*. 2015. Вип. 49. С. 151 – 160.
5. Володин А. Ю. Digital Humanities (цифровые гуманитарные науки) в поисках самоопределения. *Вестник Пермского университета*. Серия история. 2014. Вып. 3 (26). С. 5 – 12.
6. Гарагуля С. Бібліотека та веб 2.0: зміна фахової парадигми. *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського*. 2012. Вип. 34. С. 91 – 94.
7. Гарскова И. М. Информационное обеспечение гуманитарных исследований в цифровую эпоху: модели формирования и развития. *Вестник Пермского университета*. Серия история. 2014. Вып. 3 (26). С. 76 – 86.
8. Гарскова И. М. Историческая информатика: эволюция междисциплинарного направления. Москва: Алетейя, 2018. 408 с.
9. Електронні бібліотечні інформаційні системи наукових і навчальних закладів: монографія / [за наук. ред. проф. В.Ю. Бикова, О.М. Спіріна]. Київ: Педагогічна думка, 2012. 176 с.
10. Інформаційна культура студента: Навчальний посібник / [укладач С. В. Паршуков]. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2014. 121 с.
11. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості: аналіт. доп. / Д. В. Дубов, О. А. Ожеван, С. Л. Гнатюк. Київ: Національний інститут стратегічних досліджень. 2010. 64 с.
12. Інформаційне суспільство у соціально-філософській ретроспективі та перспективі. Київ: ТОВ «XXI століття: діалог культур», 2009. 404 с.
13. Кадемія М. Ю., Шахіна І. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології у навчальному процесі: Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Пленер». 2011. 220 с.
14. Кобижча Н. Специфіка електронних документів у системі бібліотечних фондів. *Український журнал з бібліотекознавства та бібліотечних фондів*. 2019. Вип. 3. С. 36 – 43.
15. Круглий стол: Историк, источник и Интернет. *Новая и Новейшая история*. 2001. № 2. С. 66 – 93.
16. Макаренко Л. Л. Інформаційна культура особистості: Історико-педагогічний аналіз. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Київ: Видавництво Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: 2016. С. 128 – 141.
17. Максимова Т. Е. Виртуальные музеи: анализ понятия. *Вестник Московского государственного института культуры и искусств*. 2012. № 2 (46) март – апрель. С. 196 – 200.
18. Мишин И. Н. Компьютерные технологии в научных исследованиях: учебное пособие. Смоленск: ФГБОУ ВПО «Смоленская ГСХА», 2015. 148 с.
19. Пруденко Я. Д., Кузьмина Д. Ю. Гуманитарные науки в цифровой век или неотвратимость дисциплинарной гибридизации. *Международный журнал исследований культуры*. 2012. № 3. С. 17 – 23.
20. Як редагувати Вікіпедію: Довідник для новачків / [упоряд. С. Д. Петров; за заг. ред. Є. В. Букета]. Київ: Український пріоритет, 2012. 44 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

<http://www.gutenberg.org> – Project Gutenberg.

<http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

<http://www.perseus.tufts.edu> – Perseus digital library.

<https://dp.la> – Digital Public Library of America.

<https://hsm.ox.ac.uk/plan-your-visit> – History Museum of Science.

<https://museum-portal.com> – Музейний портал.

<https://tsdea.archives.gov.ua/ua> – Центральний державний електронний архів України.

<https://uk.wikipedia.org> – Wikipedia.

<https://www.british-history.ac.uk> – British History online.

https://www.canva.com/ru_ru/obuchenie/virtualnye-ekskursii/ – «41 кращий віртуальний музей світу, який необхідно відвідати».

<https://www.europeana.eu> – Europeana digital cultural collection.

<https://www.history.ac.uk> – The Institute of Historical Research.

<https://www.jstor.org> – JSTOR.

<https://www.loc.gov> – Library of Congress.

<https://www.louvre.fr/en> – Louvre.

<https://www.wdl.org> – World Digital Library.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, задавати питання та брати участь у обговоренні на заняттях;

- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;

- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;

- отримувати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття відповідно до встановленого розкладу;

- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;

- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 60 балів.

Політика щодо дедалайнів та перескладання. Пропущені заняття можна відпрацьовувати під час консультацій. За наявності поважної причини пропуску (хвороба, участь у конференції або олімпіаді, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо) оцінка не буде знижена. За відсутності поважної причини – оцінка буде знижена на 2 бали.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1TggRAFOOn49g08VcMd_XsZHGyYNpm5LPs/view)). У процесі навчання забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, індивідуального підходу, поваги до особистої точки зору та толерантності.

Розподіл балів

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Робота на практичному занятті	10	6	60
Модульна контрольна робота:	2	20	20
Самостійна робота (Складання електронної бібліографії по темі власного наукового дослідження)	1	20	20
Усього:			100